

ΙΛΙΑΔΟΣ Ο. 653-746

Κυνηγημένοι ἐρρίχθηκαν 'ς τὰ ὑστερινὰ καράβια
ποῦ εἶχαν πρῶτ' ἀνεβασθῆ 'ς τὴν ἄκρην τῆς θαλάσσης·
655 ἀνάγκη τοὺς ἔβιασε τὰ ἐμπροσθινὰ ν' ἀφῆσουν·

κι' ὅλοι ἐνωμένοι ἐστάθηκαν εἰς ταὶς σκηναὶς πλησίον,
δὲν ἐσκορπίσαν 'ς τὸν στρατὸν ἀπ' ἐντροπὴν καὶ φόβον,
καὶ μὲν ἀκατάπαυτην βοήν ἀντιπαρακινοῦντο,
καὶ μάλιστα τῶν Ἀχαιῶν τὸ στήριγμα, δὲ Νηλεῖδης,
660 'ς τ' ὄνουμα τῶν γονέων τοὺς παοακαλοῦσεν ὅλους:

⁶⁶⁰ οἱ τὸν πόνον γονεῖν τοὺς λαρυγκαλουσσεῖν οὐδεὶς
Ἄνδρες δειχθῆτε κ' ἐντόπιν μέσα αἰσθανθῆτε, ὡς φίλοι,
ὁ ἄλλος κόδμος τί θὰ εἰπῇ· κι' ἀς θυμηθῆ καθένας
τὰ τέκνα, τὴν γυναικά του, τὸ κτῆμα, τοὺς γονεῖς του,
εἴτ' εἶναι ἀκόμη· 'ξ τὴν ζωὴν εἴτ' εἶναι πεθαμένοι·
⁶⁶⁵ γ' αὐτούς, ὅπου δὲν εἰν' ἐδώ, κλιτός σᾶς ἔξορκιζω,
ἀνδράγαθα σταθῆτε αὐτοῦ, υἱόν στοέψετε τὰ νῶτα.

Εἶπε καὶ ὃ δὲν οὖσι ἀναψε τὸ θάρρος τῆς ἀνδρείας·
τότ' ἐδιωξε ἀπ' τὰ μάτια τους ἡ Ἀθηνᾶ τὴν θείαν
κατάχνια ποῦ τοὺς θάμπονε, κ' ἔγεινε φῶς ὃς τὰ πλοῖα,
670 ἔγεινε φῶς ὃς τὸν πόλεμον, ποῦ δὲν θερίζει δύοις,
κ' ἐνόνσαν τὸν "Ἐκτορα καὶ τοὺς συντρόφους εἰδαν,
καὶ αὐτοὺς ποῦ ὅπισθ εἶχαν συρρῆ καὶ δὲν ἐπολεμούσαν,
καὶ αὐτοὺς ποῦ ἐκεὶ ἐμάχονταν τὴν μάχην πρὸς τὰ πλοῖα.

Τοῦ Αἴαντος δὲν ἔστεροξε τότε ἡ ψυχὴ οὐ μεγάλη
675 κεῖ μὲ τοὺς ἄλλους Ἀχαιοὺς μακρὰν καὶ αὐτὸς νὰ μείνῃ,
ἄλλ' ἀπό 'να κατάστρωμα 'ς τὸ ἄλλο διασκελῶντας
ἔσειε θαλασσόμαχο καμάκι 'ς τὴν παλάμην,
μεγάλο, καρφοκόλλητο, εἰκοσιδύο πήχαις·
καὶ ὡδὰν ἀπ' ἄλογα πολλὰ θαυμάσιος ἵπποδρόμος
680 τέσσερα σμίγει διαλεκτὰ καὶ ἀπὸ τὴν πεδιάδα
τὰ ἔκεινηδ σάν ἀστραπὴ μέσα εἰς μεγάλην χώραν
ἀπὸ τὸν δρόμον τοῦ κοινοῦ· τὸν βλέπουν καὶ θαυμάζουν
πλῆθος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν 'ποῦ ἀσκόνταφτ' ἀπὸ ἔνα
'ς ἄλλο πουλάρι ἀκροπηδᾶ καὶ αὐτὰ πετοῦν ἀέρας,
685 δύμοις μακροδιασκελῷ 'ς ἔνα καρδάβι ἀπ' ἄλλο
οἱ Αἰας σέργοντας κραυγὴν 'ποῦ φθάνει ως τὸν αἰθέρα,
καὶ μὲ φωνὴν τρομακτικὴν φωνάζει τῶν 'Αργείων
νὰ σάθουν τὰ καρδία τους καὶ ταὶς σκηναῖς ἀλλ' οὔτε
οἱ 'Εκτωρ πλέον ἔμενε 'ς ταὶς φάλαγγαις τῶν Τρώων,
690 ἄλλ', ως ἀετὸς ἀκράτητος 'ποῦ χύνετ' ὅπου βόσκουν
πουλιά μεγάλα καὶ πολλὰ 'ς τοῦ ποταμοῦ τὴν ἄκρην,
γερανῶν πλῆθος ἡ χνηῶν ἡ κύκνων μακρολαίμων,
ἴσια 'ς ἔνα μαυρόπλωρο καρδάβι ἐχύθη δύμοις;
οἱ 'Εκτωρ τότε, κι' ὅπισθεν τὸν ἔσποφων μὲ χέρα
695 θεόρατην οἱ Βροντητῆς κι' ὅλα μαζὴ τὰ πλήθη.

καὶ μακρίν εγίνεται οὐκέτι πρὸς τὰ καθαρία μάχη· θά λεγετς πῶς ἀκούσαστοι καὶ ἀδάμαστοι ἀπαντιόνταν πρώτη φορᾷ ἃ τὸν πόλεμον, τόσ' ἦταν ἡ ὁρμὴ τους·

κ' ίδοι ποιοὺς εἶχαν στοχασμούς αὐτοὶ ποῦ ἐπολεμοῦσαν
700 οἱ Ἀχαιοὶ πῶς ἔφθασε τοῦ ὀλέθρου ἢ μαύρ' ἡμέρᾳ,
οἱ Τρῶες μὲς τὰ στήθη τους θαρροῦσαν πῶς τὰ πλοῖα
θὰ κάψουν καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς αὐτοῦ θὰ σφάξουν ὅλους:
κ' ἐκεῖ, ποῦ τοῦτ' οἱ στοχασμοὶ τοὺς ἄναφταν 'ς τὴν μάχην,
ἀπὸ τὴν πρύμνην ἐπιασεν ὁ "Ἐκτωρ τὸ καράβι,

705 ὅποι τὸν Πρωτεῖλαον ἀνέβασε 'ς τὴν Τροίαν
ἀλλὰ δὲν τὸν ξανάφερε 'ς τὴν ποθητὴν πατριδα·
γι' αὐτὸ τὸ πλοιον Ἀχαιοὶ καὶ Τρῶες ἐδιαζόνταν
στήθιν πρὸς στήθη, οὐδὲ κανεὶς μακρόθεν τόξου βέλος
νὰ τὸν κτυπήσῃ ἀνάμενεν ή λογγιοφόρο ἀκόντι,
710

710 ἀλλ' ἔστεκαν ἀκλόνητοι, μὲν μίαν γνῶμην δύοι,
καὶ ἀπὸ σιμὰ μὲν ἀκοντὰ πελέκιο καὶ μ' ἀξίναις,
μὲν μακρυὰ ξίφη ἐμάχονταν, μὲν δίστογα κοντάρια,
καὶ ἀπὸ τοὺς ὅμους ἐπεφταν καὶ ἀπὸ κουμένα χέρια
ῶραίας μάχαιρας πολλαῖς, μαυρόδεταις, 'ς τὸ χῶμα,
715 ὡς πολεμοῦσαν, κ' ἔρρεε 'ς τὴν μαύρην γῆν τὸ αἷμα.

Κι' ὁ Ἐκτωρ δεν ἀπάφινε τὴν πρύμνην πού χε πιάσῃ
καὶ τ' ἀκροστόλι σφίγγοντας ἐφώναε τῶν Τρώων.

Φέρτε φωτιά, κι' ὅδοι βοῶν σπικώσετε πόλεμου·
ὅλα πλεορόν' ἡ 'μέρ' αὐτὴ 'ποῦ μᾶς χαρίζει ὁ Δίας,
720 τὰ πλοῖα νὰ πατήσωμε 'ποῦ ἀντίθεα μᾶς ἥλθαν
ἐδὼ καὶ πάμπολλα κακὰ μᾶς ἔχουν κάμη ὡς τῷρα
καιούγεοι πταίουν' ποῦ, οἰδειλοί, 'ταῖς πρύμναις νὰ βροντήσω
τὸν πόλεμον δὲν μ' ἄφιναν καὶ τὸν λαὸν κρατοῦσαν·
ἄλλ', ἂν τότε μᾶς ζάλισε τὸν νοῦν ὁ Βροντοφόρος,
725 ὁ Ἰδιος τῷρα μᾶς κινεῖ καὶ σπρώχνει τὴν ψυχήν μας.

Εἶπε, κ' ἐνώ σφιδρότερα 'ς τούς Ἀχαιοὺς ὠρμῆσαν,
οἱ Αἰας πλειά δὲν ἔμενε, πνιγμένος ἀπ' τὰ βέλη,
καὶ, βλέποντας τὸν θάνατον, ἐπόδιζεν ὀλίγο.
ἄφησε τὸ κατάστρωμα καὶ 'ς τὸ ὑψηλὸ τῆς πρύμνης
730 σκαμνὶ ἐστήθη κι' ἄγυρπνος ἐπόδβαλνε τὴν λόγχην
εἰς ὅποιον ἐφερνε φωτιά νὰ κάψῃ τὰ καράδια,
καὶ τομερόν 'ς τοὺς Ἀχαιοὺς βρούτοιδεν ὑ δωρὴ του·

καὶ ἴρωμένα τὸν Ἀλευθέροντας πονηταῖς τὸν φύσην τοῦ
"Ἡρῷες, φίλοι Δαναοί, θεράποντες τοῦ Ἀρη,
ἀνδρες φανῆτε μ' ὅλν σας τὴν δύναμιν, ὡς φίλοι!
735 τάχα θαρροῦμε πάνχομεν ἄλλους βοηθούς διπέσω
ἡ τείχη ἀπὸ τὸν ὀλεθρον τοὺς ἀνδραῖς νὰ φυλάξουν;
μὴ πόλις εἶν' ἐδώ σιμὰ μὲ πύργους νὰ μᾶς σκέπτη
καὶ μέσα σύμμαχος λαός, 'ς ἐμῦας νὰ κλίν' ἡ νίκη;
'ς τὴν γῆν τῶν Τρώων εἰμεθα τῶν καλοαριθματωμένων
740 σπφωγμένοι πρός τὴν θάλασσαν, μακράν ἀπ' τὴν πατρίδα,
καὶ μόνη ἐπίδια εἴλ' ἀνιος δυνι μαχλός, ἀγώνας.

Εἶπε καὶ μὲ τὸ ἀκοντὸ τρικύμιζε κοντάρι,
κι' ὅποιον τῶν Τρώων ἔβλεπε πρὸς τὰ γοργὰ καράβια
σταλμένον ἀπ' τὸν "Ἐκτόρα μὲ τὸ δαυλὶ 'ς τὸ χέρι,
745 ὁ Αἴας μὲ τὸ μακρὺ κοντάρι τὸν κτυπούσθε,
κ' ἔστρωσε δώδεκα νεκροὺς αὐτοῦ σιμᾶ 'ς τὰ πλοῖα.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Συνεδριάσεις της 18^η Ιανουαρίου καὶ της 1
Φεβρουαρίου. — 'Ο κ. Δικτύωφελδ ἔκθέτει καὶ
ἀμφοτέρας τὰ ἔξαγομενα τῶν παρὰ τὴν Ἐννεά-
κρουνον ἀνατακαφῶν. Ἐν τῇ θέσει ἔκεινη ὅπου
πάντα τὰ διδόμενα πρεθύουσιν διτὶ ἔκειτο ἡ κρήνη,
ἀπεκαλύψθη μεταγενέστερον τι μόνον ῥώματι-
νον οἰκημα, ὑπὸ τὸ πότον οὐδὲν λγνος πα-
λαιοτέρου ἐλληνικοῦ κτιρίου εὑρέθη. Ὁ χῶρος
ἥτο προφανῶς ἐλεύθερος, ἀποτελῶν εὐμεγέθη
πλατεῖαν πρὸ τῆς κρήνης· ταύτην δὲ ἀκριβῶς
ἐνταῦθα προϋποθέτουσι καὶ οἱ ὄχετοι, οἵτινες ἐκ
τοῦ σημείου τούτου φέρουσι πρὸς τὴν ὑπόνομον
τῆς ἀρχαίας γνωστῆς ὁδοῦ, ὑποδεχόμενοι τὰ ἐκ
τῆς κρήνης προφανῶς καταρρέοντα ὕδατα καὶ
ἐκεῖσε μεταφέροντες. 'Ολίγον τι ὑψηλότερον τοῦ
ἐδάφους, ἐξ οὗ οἱ ὄχετοι οῦτοι ἀρχονται, καὶ
παρ' αὐτὴν τὴν σημειρινὴν ἀμακτήν, κείται ἡ
κατὰ τοὺς ῥώματούς κρήνους μεταβληθεῖσά πως
δεξαμενή, ὅτε καὶ τὸ εἰς τὴν Ἐννεάκρουνον
πρώην ἐκ τοῦ μεγάλου Πεισιστρατείου ὑδραγω-

γείου φέον ὅδωρ μετωχετεύθη εἰς τὸ ὑπὸ τὸν
βράχον τῆς Πινυκὸς διερχόμενον. Καὶ τάφοι
τινὲς ἔγγυς εὑρέθησαν, ανήκοντες εἰς τὰ τέλη
περίπου τοῦ βου πρὸ Χρ. αἰῶνος, ως δὴ λογίων
τῶν ἐν αὐτοῖς μελανομόρφων ἀγγείων καὶ δῆ
τῶν μελανῶν ληγκύθων. Οἱ τάφοι οὗτοι μαρτυ-
ροῦσιν ἐτί δὲ πρὸ τοῦ Θεμιτοκλέους εἰς μόνον
τεῖχος ἡ πόλις εἶχε, τὸ τῆς Ἀκροπόλεως, διὸ
καὶ πανταχοῦ ἐκτὸς αὐτοῦ οἱ Ἀθηναῖοι ἥδυ-
ναντο νὰ θάπτωσιν.—Ἐπιγραφαὶ τινες ἃς ἀνα-
κοινώνει ὁ ἑταῖρος τῆς Σχολῆς κ. Βεΐγανδ, δια-
πιστοῦσιν δὲ τὸ ἀριστερόθεν (τῷ ἀνισόντι) τῆς
ἀρχαίας δόδου πρὸ δύο ἑτῶν ἀνάστακαὶ εἰεῖσθαι
εἴνε οὐγὶ Ἀσκληπιείον, ἀλλ᾽ Ἀμύνειον (ἐπι-
γραφή: Δεξιῶνι, δόστις εἴνε ὁ Σοφοκλῆς, Ἀ-
σκληπιεὺς καὶ Ἀμύνω).—Καὶ περὶ τῶν ἐν τῇ
διρχήστρᾳ τοῦ Διονυσιακοῦ θεάτρου ἐπιχειρη-
θεισῶν ἀνασκαφῶν πληροφορεῖ δ. κ. Διατίπφελδ,
δὲτι αἴται ἔφερον μὲν εἰς φῶς ὑπογείους τινὰς
διίδουσιν, ἀλλ᾽ οὐγὶ τὰς ὑποτιθεμένας Χαρο-
νείας κλιμάκας. Εἴκηγγήσις τις δὲν δύναται ἐπί-
τοῦ παρόντος νὰ δοθῇ εἰς τὰς περιέργους ταύτας
διίδουσιν, Βέραχιον διμως εἴνε δὲτι κατεγγώσθησαν

αῦται εἰς ἀρχαίους Ἑλληνικούς χρόνους· εἰς τὴν κατὰ τὸ κέντρον τῆς ὁργήστρας ἐν εἴδει φοέατος ὅπὴν εὑρέθησαν μάλιστα μυκηναίων ἀγγείων θραύσματα. Αἱ νεώτεραι τοῦ χ. Δαιρπφελδ ἐν τῷ αὐτῷ θεάτρῳ παρατηρήσεις ἐπιστοποίησαν ἀλλως ὅτι οὐ μὲν πρόσωψις τῆς ἐπὶ Λυκούργου σκηνῆς ἔκομετο ὑπὸ δεκαοκτῶν κιόνων, τὰ δὲ ἔκατέρωθεν παρασκήνια ὑπὸ ἔξ. Πρὸς τῆς προσόψεως ταύτης ἀνεπετανύετο κατ' ἄρχας κινητὸν προσκήνιον, βραδύτερον δὲ (μετὰ τὴν ἐπὶ Σύλλα καταστροφὴν;) ἔκτισθη τὸ καὶ σῆμερον ἐν μέρει σωζόμενον στερεὸν (στυλοβάτης ἔξ ουν τεττέοντος μαρμάρου), διπότε καὶ ἡ πρόσωψις τῶν παρασκηνίων ὑπεκώρησεν ὀλίγον πρὸς τὰ ὄπιστα. — Ο χ. Φίλιος περιγράφει ἀνάγλυφον ὃν' αὐτὸν ἐν Ἐλευσῖνι νεωστὶ εὑρέθεν καὶ παριστάνον τὴν ἀποστολὴν τοῦ Τριπτολέμου. Ο Τριπτολέμος εἰκονίζεται καθήμενος ἐπὶ ἄρματος συρομένου ὑπὸ πτερωτῶν δρακόντων, ὅπισθεν δ' αὐτοῦ ἴσταται ἡ Περσεφόνη μὲ διπλᾶς δάδκας ἀνάχειρας καὶ ἔμπροσθεν ἡ Δημήτηρ. Ως γνωστόν, δρθιος εἰκονίζεται διπτολέμος μόνον ἐν τῷ μεγάλῳ Ἐλευσινιακῷ

